TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hạn chế rủi ro về gian lận xuất xứ và phòng vệ thương mại trong hoạt động xuất khẩu

14:53 19/12/2019

Nhằm giúp doanh nghiệp có thêm hiểu biết và thông tin về các cam kết phòng vệ thương mại và những tác động đối với hoạt động xuất khẩu, sáng 19/12/2019, tại Hà Nội, Cục Phòng vệ Thương mại (Bộ Công thương) đã tổ chức Hội nghị "Đối thoại hạn chế rủi ro về gian lận xuất xứ và phòng vệ thương mại trong hoạt động xuất khẩu".

Tại diễn đàn, ông Lê Triệu Dũng, Cục trưởng Cục Phòng vệ Thương mại cho biết, các biện pháp phòng vệ thương mại hiện nay được xem là một phần quan trọng trong chính sách thương mại quốc tế của mỗi quốc gia. Bởi, đây là những công cụ chính sách được Tổ chức thương mại thế giới cho phép để bảo vệ các ngành sản xuất trong nước tránh thiệt hại từ hàng nhập khẩu.

Theo ông Lê Triệu Dũng, tới đây, các vụ điều tra chống bán phá giá, chống trợ cấp, tự vệ toàn cầu và lẩn tránh phòng vệ thương mại có ảnh hưởng đến Việt Nam từ các nước có thể tăng lên.

Vì vậy, các doanh nghiệp cần có nhận thức đầy đủ về nguy cơ xảy ra các vụ việc điều tra phòng vệ thương mại, điều tra gian lận xuất xứ hàng hóa và có sự chuẩn bị để tránh ảnh hưởng bất lợi đối với hoạt động sản xuất, xuất khẩu của doanh nghiệp cũng như của cả ngành.

Toàn cảnh Hội nghị "Đối thoại hạn chế rủi ro về gian lận xuất xứ và phòng vệ thương mại trong hoạt động xuất khẩu"

Chia sẻ ngăn chặn hành vi gian lận xuất xứ và chuyển tải bất hợp pháp nhằm lẩn tránh biện pháp phòng vệ thương mại, ông Chu Thắng Trung, Phó Cục trưởng Cục Phòng vệ Thương mại nhấn mạnh, gian lận xuất xứ ngày càng gia tăng sẽ tạo ra nguy cơ cản trở xuất khẩu của Việt Nam, làm ảnh hưởng rất lớn đến uy tín hàng xuất khẩu. Hành vi này làm giảm lợi ích mà Việt Nam có được từ các nỗ lực hội nhập kinh tế quốc tế đã và đang gây dựng.

Cũng theo ông Chu Thắng Trung, hành vi gian lận xuất xứ, chuyển tải hàng hóa bất hợp pháp từ các quốc gia khác qua Việt Nam để xuất khẩu chỉ đem lại lợi ích nhất thời cho một vài doanh nghiệp có hành vi bất chính.

Tuy nhiên, hành vi này lại làm tăng chi phí và nguồn lực rất lớn của các doanh nghiệp làm ăn chân chính khi muốn chứng minh sự tuân thủ quy định của các quốc gia xuất khẩu.

Liên quan đến quy tắc xuất xứ và biện pháp hạn chế rủi ro về gian lận xuất xứ đối với hàng xuất khẩu, bà Trịnh Thị Thu Hiền, Trưởng phòng Phòng Xuất xứ hàng hóa, Cục Xuất nhập khẩu cho hay, hiện nay có nhiều dạng gian lận xuất xứ, một số doanh nghiệp làm giả giấy xác nhận của địa phương; giả nhà sản xuất cung cấp nguyên vật liệu, cắt dán con dấu, thậm chí xin xác nhận của địa phương nhưng nội dung chung chung.

Bà Trịnh Thị Thu Hiền cũng đưa ra ví dụ cụ thể, có rất nhiều doanh nghiệp nhập khẩu nguyên liệu nhưng lại bán thành phẩm. Chẳng hạn, sản phẩm khăn lụa, doanh nghiệp nhập cả chiếc khăn nhưng chỉ có thao tác thêm một đường diềm xung quanh chiếc khăn cũng 'nghiễm nhiên' coi đó là sản phẩm khăn “Made in Vietnam”.

Ngoài ra, bà Trịnh Thị Thu Hiền cũng chỉ ra việc một công ty ở Tây Ninh khi nhập khẩu nguyên liệu đầu vào, trong giấy tờ ghi là nhập hạt nhựa và sản phẩm cao su tổng hợp. Tuy vậy, khi về đến Việt Nam chỉ gia công thêm một số công đoạn nhỏ nhưng khi xuất khẩu đi là sản phẩm thảm cỏ nhân tạo “Made in Vietnam”. Trong khi đó, thực chất khi nhập về đã gần như là sản phẩm hoàn chỉnh.

Hơn nữa, không ít những trường hợp giả mạo cả chữ ký của người đã nghỉ hưu; nhiều doanh nghiệp rất tuân thủ các quy định về quy tắc xuất xứ nhưng chưa biết cách để chứng minh hàng hoá đáp ứng xuất xứ.

Theo bà Trịnh Thị Thu Hiền, dù quy tắc xuất xứ quy định giống nhau nhưng chỉ một sai sót nhỏ, doanh nghiệp có thể không được hưởng ưu đãi thuế quan. Cùng đó, không phải cứ tham gia FTA sẽ có gian lận xuất xứ mà gian lận chỉ xuất hiện trong một số bối cảnh và hàng hoá cụ thể.

Chính vì vậy, doanh nghiệp cần nắm vững các yêu cầu để chuẩn bị đầy đủ thông tin, dữ liệu và có những đáp án tốt đáp ứng yêu cầu phía đối tác.

Trúc Mai